

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298 7033

Віце-прем'єр-міністру України
з питань європейської та
євроатлантичної інтеграції
України – Міністру юстиції
України
Ользі СТЕФАНШИНІЙ

Т.в.о. Голови Державної
екологічної інспекції України
Ігорю ЗУБОВИЧУ
(в частині управління відходами)

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

На підставі статей 1, 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», під час виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, працівниками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини виявлено порушення прав людини у діяльності медичної частини № 49 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в Черкаській та Кіровоградській областях (далі – медична частина).

Статтею 49 Конституції України визначено, що держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Статтею 6 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» визначено, що кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає медичний догляд, який є необхідним для підтримання здоров'я людини.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур або жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Усупереч наведеним вимогам законодавства під час відвідування медичної частини 18.11.2024 виявлені факти порушення прав людини, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених недоліків, причин та умов, що їм сприяють, притягнення винних осіб до відповідальності.

Під час відвідування групою НППМ виявлено, що медичний персонал закладу відсутній на своїх робочих місцях у робочий час, що не гарантує надання належної медичної допомоги засудженим особам, особливо в екстрених випадках.

Групою НППМ проведені конфіденційні бесіди з засудженими особами та встановлено, що пацієнти, які перебувають в медичній частині на стаціонарному лікуванні, не отримують належної медичної допомоги, зокрема, медичними працівниками не проводяться необхідні медичні обстеження та реабілітаційні заходи, не здійснюється цілодобове медичне обслуговування.

Встановлено порушення вимог Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі, затвердженого спільним наказом Міністерства юстиції України та Міністерства охорони здоров'я (далі – МОЗ) від 15.08.2014 № 1348/5/572, зокрема, засудженим, які прибули до установи, не проводиться повний первинний медичний огляд, в медичних картах не міститься інформація про проведення періодичного медичного огляду для осіб, які тривалий час перебувають в установі.

Тілесні ушкодження осіб не фіксуються належним чином медичними працівниками, що може призводити до не ефективного розслідування таких випадків.

В установі перебувають засуджені у психологічно вразливому стані, схильні до самогубства та самоушкоджень. Відсутність клінічного психолога, ускладнює

надання своєчасної та ефективної допомоги таким особам, що може призвести до незворотних наслідків для життя та здоров'я засуджених осіб.

На день відвідування в медичній частині відсутні експрес-тести для виявлення антитіл до вірусного гепатиту С, що не забезпечує своєчасного діагностування захворювання та порушує вимоги Стандартів медичної допомоги при вірусних гепатитах С у дорослих, затверджених наказом МОЗ від 15.01.2021 № 51.

У порушення Табелю оснащення обладнанням одного робочого місця лікаря-стоматолога, затвердженого наказом МОЗ 11.04.2005 № 158, у медичній частині відсутній дентальний рентгенологічний апарат, що унеможливорює проведення поглибленого стоматологічного обстеження засуджених та не забезпечує своєчасне надання належної стоматологічної допомоги.

У порушення наказу МОЗ від 16.12.2003 № 584 «Про затвердження Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах» у медичній частині не забезпечено належне зберігання лікарських засобів, виявлена первинна упаковка лікарських засобів, на яких відсутня необхідна інформація про назву та термін придатності.

При вибірковому огляді лікарських засобів виявлені препарати, термін придатності яких закінчився. Неякісні лікарські засоби підлягають утилізації та знищенню, згідно вимог Правил утилізації та знищення лікарських засобів, які затверджені наказом МОЗ від 24.04.2015 № 242.

У медичній частині не забезпечено належне зберігання, сортування та утилізацію медичних відходів. Працівник медичної частини повідомив, що медичні відходи спалюються на території установи, що порушує вимоги Державних санітарно-протиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами, затверджених наказом МОЗ від 08.06.2015 № 325.

У медичній частині не організовано проведення замісної підтримувальної терапії осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання психотропних речовин.

Групою НПМ встановлено, що засуджені особи оглядаються медичним працівником в зоні відеоспостереження, що порушує право ув'язненого на приватність під час проведення медичного огляду.

Санітарно-протиепідемічні заходи в приміщеннях медичної частини не здійснюються неналежним чином.

У порушення Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України 30.12.2014 № 1417, не у всіх кабінетах медичної частини наявна протипожежна сигналізація, що підвищує ризики пожежної небезпеки та загрожує життю ув'язнених у разі виникнення пожежі.

У порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» медична частина не пристосована для перебування маломобільних осіб, відсутні пандуси, наявні сходи, відсутнє

контрастне маркування сходинок, у приміщеннях медичної частини наявні пороги, які ускладнюють вільне пересування маломобільних пацієнтів по медичній частині.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до підпункту 2⁷ пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Міністерство юстиції України забезпечує контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та узятих під варту осіб;

відповідно до пункту 3 Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.2017 № 275, Державну екологічну інспекцію України здійснює у межах повноважень, передбачених законом, державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства, зокрема, щодо поводження з відходами;

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності медичної частини № 49 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в Черкаській та Кіровоградській областях.

2. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності та про результати розгляду подання у місячний строк повідомити Уповноваженого, додавши на підтвердження відповідну інформацію та копії документів.

3. Державній екологічній інспекції України вжити заходів державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства, зокрема, щодо управління (поводження) медичними відходами на території медичної частини № 49 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в Черкаській та Кіровоградській областях та у разі виявлення порушень притягнути винних осіб до встановленої законом відповідальності.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 188⁴⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення невиконання законних вимог Уповноваженого

Верховної Ради України з прав людини тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: звіт про результати відвідування медичної частини № 49 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в Черкаській та Кіровоградській областях на 17 арк.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Олена Бардаш 050 967 9551

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з
прав людини
№1421.2/25/39.3 від 31.01.2025
КЕП: Лубінець Д. В. 31.01.2025 14:38
368DC35ECECB2DC10400000E88D010070F70400